

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Indictio, Acta & Decreta Synodi Diœcesanæ Paderbornensis

Diözese <Paderborn>

Nevhsii, [1688]

Tit. XII. De Festis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36013

6. Siquæ sacræ tabulæ Imaginesve, nimia vetustate, carie, situ aut sordibus penè deleræ tam indecenti aspectu sint, ut contemptum potiùs quàm venerationem excitent, eæ piè religio- seque restaurentur ab ijs, quorum interest: aut si id fieri nequeat, omninò deleantur, aut extra populi conspectum ponantur.

7. Sanctarum Imaginum usus & cultus sicut vetustissimus est, Ecclesiæ nascentis consuetu- dine introductus, œcumenicorum conciliorum decisionibus firmatus, & sanctorum Patrum consensione stabilitus, apertissimus etiam ad rudes & imperitos fidei mysterijs imbuendos, ad sanctorum virtutes recolendas & ad imitationem proponendas, ita nobis ex Officio diligenter est advigilandum ne pravis consuetudinibus & abusibus, violetur & depravetur earum forma & habitus. Ut igitur omnis sæcularis vanitas, levitas, vel inusitata quælibet forma Imaginum aut statuarum ornatus à Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ Romanæ moribus alienus deinceps caveatur, volumus omnino, & districtè jubemus, ut exactè ea quæ tum sacrosancta & œcumeni- ca Synodus Tridentina de sacris imaginibus tum fel. record. URBANUS Papa VIII. pecu- liari hac super re editâ constitutione, gravibus in transgressores pœnis constitutis sancivit obser- ventur.

8. In exponendis sanctorum Imaginibus studiose diligenterque curandum est, ut proto- typis, quæ per illas repræsentantur juxtâ veritatem historiæ ac receptam & probatam Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ traditionem, quo ad fieri potest, simillimæ sint.

9. In pavimento sanctorum Imagines vel Cruces deinceps non pingantur, nec ubi clavis transfigi poterunt, vel uligine pluviaque deleri, vel deformari. Et licet in muro ex vivo politoq; lapide constructo sacræ possint historiæ, nisi quid aliud obstet, exprimi, non tamen in muro vel pariete, qui argillâ vel calce incrustatus est, nam ejusmodi incrustatio perfacile decidit & pictas deformat Imagines. Suademus autem ut paries aut murus hujusmodi telâ lineâ tabulisve poli- tis artificioseque compactis tegatur, & sic picturis exornetur.

T I T U L U S XII.

De Festis.

Festos dies vel Dei ipsiusmet jussu, vel auctoritate Ecclesiæ, aut legitimi Magistratus institu- tos religiosè celebrandos esse, exemplo nos suo optimus Magister noster Encœnia cele- brans docuit. In nova etiam lege dies Christo salvatori, ejusque Matri & Angelis, nec non alijs sanctis dicati solemnî ritu observandi sunt. Obeant itaque omnes, & servent festos dies quos vel universus Christianus orbis, vel Diœcesis nostra ex antiquâ consuetudine, vel pia Præde- cessorum nostrorum constitutione ad celebrandas Dei, & sanctorum laudes sacros habet. De quibus ut constet omnibus eorum numerum hic subjungere placuit.

I. Sunt autem ista præter dies Dominicos.

Festum Nativitatis CHRISTI.

S. Stephani *Protomartyris,*

S. Joannis *Apostoli & Evangelistæ.*

SS. Innocentum.

S. Sylvestri *Papæ.*

Circumcisionis Domini.

Epiphaniæ.

Purificationis Beatæ Mariæ Virginis.

S. Matthiæ *Apostoli.*

S. Josephi *Nutritii Salvatoris.*

Annuntiationis B. Mariæ Virginis.

Festum

Festum Paschæ cum feria 2. & 3. sequentibus.

SS. Philippi & Jacobi Apostolorum.

Inventionis S. Crucis.

Festum Ascensionis Domini.

Festum Pentecostes cum feria 2. & 3. sequentibus.

Trinitatis.

Corporis Christi.

S. Joannis Baptista.

SS. Petri & Pauli.

S. Liborij Episcopi & Patroni Diœcesis.

S. Jacobi Apostoli.

S. Annæ Matris Beatissimæ Virginis Mariæ.

S. Laurentij Martyris.

Assumptionis Beatæ Mariæ.

S. Bartholomæi.

Nativitatis Beatæ Mariæ.

S. Matthæi Apostoli.

S. Michaëlis Archangeli.

SS. Simonis & Judæ Apostolorum.

Omnium Sanctorum.

S. Andreæ Apostoli.

Dedicationis Ecclesiæ.

Et Patroni cujusvis Parochiæ.

2. In prædictis Festis, nec non alijs Patronorum Parochialium Ecclesiarum principalibus Synodus interdicat, omnibus suæ Diœcesis Christi fidelibus opera manualia & sæcularia quæcunque, mercatum item & forum rerum venalium atque judicialia exerceri. Si quis autem huic ordinationi contraverit mulctabitur pœnâ pecuniariâ.

3. Si forum aut nundinæ incidant in Festum aut Dominicam, illæ serventur immediatè post Festum aut Dominicam.

4. Et vetat Synodus omnibus Magistratibus & sæcularibus Judicibus, ne cuiquam ex omnibus prædictis festis violandi seu profanandi licentiam concedant, sed eos, qui ab ipsis licentiam hujusmodi requirunt, ad nos vel Vicarium nostrum aut Pastorem in gravi necessitate remittant, alioqui contra eos tanquam Synodalia statutorum transgressores & aliàs prout de jure, procedatur.

5. Quoniam S. Liborius Episcopus Patronus est Ecclesiæ nostræ Cathedralis, & totius Diœcesis Paderbornensis: ideoque per totam Diœcesin meritò venerandus, ordinat Synodus, ut 23. Julij quo ex hac vitâ ad immortalem migravit per Civitatem & totam Diœcesin nostram, ut hæcenus factum, in foro & in choro tanquam duplex in omnibus Ecclesijs & Monasterijs, similiter etiam Festum Patroni singularum Ecclesiarum tanquam duplex celebretur.

6. Meminerint exempti omnes etiam Regulares Decreti Concilij Trid. quo dies Festos, quos in Diœcesi suâ servandos Episcopus præcepit, ipsi quoque servare jubentur.

7. Pastores singulis diebus Dominicis sub concione dies Festos & jejunia, eâ septimanâ occurrence populo denunciare non omittant.

8. Diebus Dominicis aut festivis tempore concionis, summi sacri vel vesperarum in tabernis potitantes, aut publicis lusibus vel tripudijs vacantes denuntientur, pro qualibet personarum vel modo scandali puniendi.

9. Maximam in servandis Dominicis & Festis diebus negligentiam, ut populus corrigat, concionatores sæpè moneant, explicantes ad quæ istis diebus agenda omittendaque obligentur, gravitatemque transgressionis exponentes.

10. Ac ad dies Festos, qui præcepti sunt præter Dominicum diem, pari veneratione, cultu & Religione celebrandos: iisdemque Festis ad sacrosanctum Missæ officium audiendum sub periculo peccati mortalis omnes Christiani fideles obligari nec licere ante finem discedere, frequenter inculcent.

11. Quin & aliàs ex constitutione B. PII. V. Pontificis pœnas in festorum violatores constitutas populo graviter inculcent, quo sine eam hic libet suis verbis adscribere. Cùm dierum (inquit) Festorum observatio ad Dei cultum maximè pertineat, & in lege divina præcipiatur, cupientes abusus pravos, qui ex eorum inobservantiâ invaluerunt, omninò corrigere, & antiquorum Canonum statuta renovantes mandamus, ut omnes dies Dominici, & præcipuè in honorem Dei, Beatæ Mariæ Virginis, sanctorum Apostolorum feriat cum omni veneratione observentur, & omnes in diebus præfatis Ecclesias frequentent, divinis Officijs devotè intendant, ab omni illicito & servili opere abstineant, mercatus non faciant, profanæ negotiationes & Judiciorum strepitus conquiescant. Qui verò in diebus Præfatis opus aliquod illicitum fecisse deprehensus fuerit, præter divinam ultionem, graves pœnas incurret arbitrio nostro seu Vicarij nostri aut Archidiaconorum infligendas.

12. Ut improbæ hominum cupiditati modum ponamus, seriò prohibemus, ne imposte- rum ullis in locis Spirituali nostræ Jurisdictioni subjectis diebus Dominicis, aut alijs fori festivitatis mercatus (nisi forte rerum ad quotidianum victum necessariarum) instituatur, aut ne subditi nostri ulli operi servili, quod sine evidenti periculo differri potest, manum admoveant. Caveant igitur pannos laneos vel lineos lavare vel dealbare, tingere oves, porcos vel boves mactare aut salire: frumenta aut ligna equis & curribus vehere, merces etiam suas dictis diebus Dominicis vel festis ante fores, vel in fenestris domorum, vel alibi venales exponere. Transgressores autem hujus nostræ inhibitionis Pastores, & animarum Curatores pro ratione delicti gravissimè puniendos denuncient.

13. Mandamus quoque locorum Magistratibus, ut à strepitu judiciorum imprimis ipsi abstineant, neminem tunc citent, vel citatum audiant, & sub pœnis arbitrio ipsorum imponendis prohibeant, nec usquam Dominicis, aut festis diebus, Circulatores, Histriones, Comædos, exhibere Comædias, spectacula ludicra ac tripudia publica, quibus populus Christianus astu & suasu dæmonis à festis Religiosè colendis, templorum visitatione, vesperarum Officio, audiendâ concione & doctrinâ Christianâ avocatur, adeoque Christo suus honos intercudit, ullo modo patiantur.

14. Parochi verò ac divini verbi Præcones opifices, agricolas & quoscunque alios operarios diligenter moneant, & sæpiùs inculcent per annum, ne deinceps ex perversa quorundam consuetudine audeant Dominicis, vel festis diebus etiam verno, vel autumnali tempore agros colere, feminare, aut Messis tempore fruges colligere &c. nisi de speciali licentiâ nostrâ, vel nostri in Spiritualibus Vicarij Generalis, exceptâ gravi & urgente necessitate.

15. Proinde ut populus Dei à commestationibus, potationibus, otio, rebus vanis & noxijs ad salutis æternæ congrua negotia revocetur, & ad preces præsentissima pietatis ac spei cœlestis fomenta crebrius excitetur, easque frequentet, hortamur in Domino Pastores omnes, & obsecramus, ut singulis Dominicis, & festis diebus cultum Dei in Templis potissimum à prandio instaurant, & vesperas suo cum custode & scholaribus juxta ritum & normam Breviarij Romani decantare studeant.

16. Festum S. Marci, si in diem Paschæ vel ejus hebdomadam aut Dominicam in albis inciderit, à Clero in choro primâ feriâ post dictam Dominicam Officio novem lectionum non impeditâ celebretur sine Processione, jejunio & abstinentiâ à carnibus, Litaniarum processio & statio servetur ipso die, quo occurrit, uti moris est: Si verò in aliam quamlibet Dominicam inciderit, tam festum, quam Litaniarum processio eadem ipsâ die Dominicâ à Clero sæculari, & populo sine abstinentiâ instituatur.